

Regeringens proposition

2008/09:136

Beskattnings av ersättningar till ledamöter av
Europaparlamentet och viss personal vid
Europaskolorna

Prop.
2008/09:136

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 5 mars 2009

Fredrik Reinfeldt

Anders Borg
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

Europaparlamentet har antagit en stadga för dess ledamöter (2005/684/EG, Euratom) som träder i kraft i samband med den valperiod som börjar 2009, dvs. den 14 juli 2009. Stadgan innebär bl.a. att Europaparlamentet i fortsättningen kommer att stå för alla ersättningar till sina ledamöter och före detta ledamöter. I dag står Europaparlamentet i huvudsak för vissa kostnadsersättningar, medan medlemsstaterna står för exempelvis arvoden. I och med stadgan kommer ledamöternas arvoden m.m. att bli föremål för gemenskapsbeskattnings. Medlemsstaterna ges emellertid rätt att beskatta ersättningar i form av arvode, övergångsersättning, ålders- och invaliditetspension samt efterlevandepension under förutsättning att dubbelbeskattnings undviks.

Med anledning av stadgan föreslås i propositionen anpassningar i skattemässigt hänseende för i Sverige obegränsat skattskyldiga ledamöter av Europaparlamentet.

Förändringarna innebär att den ålders-, invaliditets- och efterlevandepension som betalas ut av Europaparlamentet ska utgöra skattepliktig inkomst av tjänst och att den s.k. ettårsregeln inte ska vara tillämplig för uppdrag som ledamot av Europaparlamentet. Vidare föreslås att vissa ersättningar som betalas ut av Europaparlamentet, t.ex. resekostnadsersättningar och ersättningar för utgifter i samband med sjukdom, inte ska tas upp till beskattnings. I syfte att undanröja dubbelbeskattnings föreslås dessutom att den skatt som betalas till Europeiska gemenskaperna ska kunna räknas av från den svenska skatten.

I propositionen föreslås också en EU-anpassning av beskattningen av utstationerad personal vid Europaskolorna. Förslagen innebär att ersättningar och förmåner som Europaskolorna ger ut till lärare och annan personal som är eller har varit utstationerad vid dessa skolor inte ska tas upp till beskattning. Detsamma föreslås gälla för ersättningar och förmåner som Europaskolorna ger ut till sådan personals efterlevande.

De nya bestämmelserna föreslås, i fråga om ersättningar till ledamöter av Europaparlamentet, träda i kraft den 14 juli 2009 och, i fråga om ersättningar till utstationerad personal vid Europaskolorna, träda i kraft den 1 juli 2009.

1	Förslag till riksdagsbeslut	5
2	Lagtext	6
2.1	Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	6
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt	11
3	Ärendet och dess beredning	13
4	Beskattning av ersättningar till ledamöter av Europaparlamentet	14
4.1	Gällande rätt	14
4.1.1	Ersättningar till ledamöter av Europaparlamentet	14
4.1.2	Undanröjande av dubbelbeskattning	16
4.1.3	Socialavgifter	17
4.2	Europaparlamentets ledamotsstadga	17
4.3	Överväganden och förslag	19
4.3.1	Beskattningen i Sverige	19
4.3.2	Behandlingen av arvoden och pensioner m.m.	20
4.3.3	Behandlingen av kostnadsersättningar	21
4.3.4	Ettårsregeln	22
4.3.5	Undanröjande av dubbelbeskattning	24
4.3.6	Socialavgiftsfrågor	25
4.3.7	Inbetalning av ledamöternas preliminära skatt	26
5	Beskattning av ersättningar till utstationerad personal vid Europaskolorna	27
5.1	Bakgrund	27
5.2	Fråga om beskattning av ersättningen	28
6	Konsekvensanalys	29
7	Författningskommentarer	29
7.1	Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	29
7.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt	31
Bilaga 1	Sammanfattning av promemorian Beskattning av ersättningar till ledamöter av Europaparlamentet	32
Bilaga 2	Lagförslagen i promemorian Beskattning av ersättningar till ledamöter av Europaparlamentet	33
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanser till promemorian Beskattning av ersättningar till ledamöter av Europaparlamentet	37
Bilaga 4	Sammanfattning av promemorian Ersättningar till utstationerad personal vid Europaskolorna	38

Bilaga 5	Lagförslagen i promemorian Ersättningar till utstationerad personal vid Europaskolorna.....	39	Prop. 2008/09:136
Bilaga 6	Lagrådsremissens förslag till lagtext	41	
Bilaga 7	Lagrådets yttrande	46	
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 5 mars 2009	47	
	Rättsdatablad	48	

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2008/09:136

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),
2. lag om ändring i lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt.

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Häri genom föreskrivs i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229)¹ dels att 3 kap. 9 §, 10 kap. 5 §, 11 kap. 28 §, 12 kap. 3 § och 58 kap. 18 och 18 a §§ samt rubriken närmast före 11 kap. 28 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 11 kap. 21 a §, och närmast före 11 kap. 21 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

9 §

En obegränsat skattskyldig person som har anställning som innebär att han vistas utomlands i minst sex månader, är inte skattskyldig för inkomst av sådan anställning till den del inkomsten beskattas i verksamhetslandet (sexmånadersregeln). Detta gäller dock inte om det framkommer att inkomsten beskattats i verksamhetslandet i strid med landets lagstiftning eller gällande skatteavtal.

Om vistelsen utomlands under anställningen varar i minst ett år i samma land, är den skattskyldige inte skattskyldig för inkomsten även om denna inte beskattas i verksamhetslandet, om detta beror på lagstiftning eller administrativ praxis i det landet eller annat avtal än skatteavtal (ettårsregeln). Ettårsregeln gäller dock inte för anställningar hos staten, landsting, kommuner eller församlingar inom Svenska kyrkan annat än vid tjänsteexport.

Om vistelsen utomlands under anställningen varar i minst ett år i samma land, är den skattskyldige inte skattskyldig för inkomsten även om denna inte beskattas i verksamhetslandet, om detta beror på lagstiftning eller administrativ praxis i det landet eller annat avtal än skatteavtal (ettårsregeln). Ettårsregeln gäller dock inte för anställningar hos staten, landsting, kommuner eller församlingar inom Svenska kyrkan annat än vid tjänsteexport. *Ettårsregeln gäller inte heller för uppdrag som leda mot av Europaparlamentet.*

10 kap.

5 §

Med pension avses ersättningar som betalas ut

1. som inkomstgrundad ålderspension och premiepension till efterlevande enligt lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension,
2. som garantipension enligt lagen (1998:702) om garantipension,

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

3. som efterlevandepension enligt lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn, Prop. 2008/09:136

4. som ålders-, invaliditets- och efterlevandepension enligt Europaparlamentets beslut nr 2005/684/EG, Euratom av den 28 september 2005 om antagande av Europaparlamentets ledamotsstadga²,

4. på grund av tidigare tjänst på annat sätt än genom försäkring,

5. på grund av tidigare tjänst på annat sätt än genom försäkring,

5. på grund av pensionsförsäkring eller återköp av sådan försäkring, eller

6. på grund av pensionsförsäkring eller återköp av sådan försäkring, eller

6. till förmånstagare enligt ett sådant avtal om tjänstepension som avses i 28 kap. 2 § andra stycket.

7. till förmånstagare enligt ett sådant avtal om tjänstepension som avses i 28 kap. 2 § andra stycket.

Med pension avses också ersättningar som betalas ut från pensions-sparkonto

1. till pensions-spararen,

2. till förmånstagare på grund av förmånstagarförordnande,

3. till den som fått rätten till pension genom bodelning,

4. till make eller bröstarvinge på grund av att ett förmånstagarförordnande jämkats, eller

5. vid återbetalning enligt 13 kap. 4 § äktenskapsbalken.

I 58 kap. finns ytterligare bestämmelser om pensionsförsäkringar och pensionssparkonton.

11 kap.

Ersättningar till utstationerad personal vid Europaskolorna

21 a §

Ersättningar och förmåner som Europaskolorna ger ut till personal som är eller har varit utstationerad vid dessa skolor ska inte tas upp. Detta gäller också för efterlevande till sådan personal.

Ersättningar till företrädare i Europaparlamentet

Ersättningar till ledamöter av Europaparlamentet

28 §

De fasta resekostnads- och traktamentsersättningar

och *Följande ersättningar och förmåner som Europaparlamentet ger*

² EUT L 262, 7.10.2005, s. 1 (Celex 32005Q0684).

Europaparlamentet *betalar* till sina företrädare där ska tas upp *bara till den del ersättningen kan antas väsentligt överstiga de utgifter som den är avsedd att täcka.*

ut till sina ledamöter ska *inte* tas upp:

1. resekostnadsersättningar,
2. kostnadsersättningar för utövande av uppdraget,
3. ersättningar för utgifter i samband med sjukdom, graviditet eller barnafödande,
4. försäkringsförmåner, och
5. inbetalningar till den frivilliga pensionsfond som Europaparlamentet har upprättat för sina ledamöter.

Första stycket 3 gäller också för före detta ledamöter som har pension från Europaparlamentet och för personer som har efterlevandepension från Europaparlamentet.

Första stycket 5 gäller också för före detta ledamöter som har förvärvat rättigheter i den frivilliga pensionsfonden.

12 kap.

3 §

Om den skattskyldige får sådan ersättning som enligt 11 kap. 21, 26 a, 27 § fjärde stycket eller 28 § inte ska tas upp, får de utgifter som ersättningen är avsedd att täcka inte dras av.

Om den skattskyldige får sådan ersättning som enligt 11 kap. 21, 21 a, 26 a, 27 § fjärde stycket eller 28 § inte ska tas upp, får de utgifter som ersättningen är avsedd att täcka inte dras av.

Om den skattskyldige får sådant skattefritt stöd eller bidrag vid utbildning eller arbetslöshet som avses i 11 kap. 27 § tredje stycket, 34 § andra stycket och 35 §, får de utgifter som stödet eller bidraget är avsett att täcka inte dras av.

Avdrag får inte heller göras för utgifter som täcks av sådana ersättningar till

1. utländska experter, forskare eller andra nyckelpersoner som enligt 11 kap. 22 § och 23 § första stycket 2 inte ska tas upp, och
2. dagbarnvårdare som enligt 11 kap. 48 § inte ska tas upp.

58 kap.

18 §

En pensionsförsäkring får återköpas trots bestämmelserna i detta kapitel, om det tekniska återköpsvärdet uppgår till högst 30 procent av prisbasbeloppet. Återköp får också ske om

1. det tekniska återköpsvärdet uppgår till högst ett prisbasbelopp,
2. försäkringen inte är förenad med ett oåterkalleligt förmånstagarförordnande, och
3. premier för försäkringen inte har betalats under de senaste tio åren.

I andra fall får återköp medges av Skatteverket, om försäkringstagaren är på obestånd och genom ett återköp kan få en varaktig lösning på sina ekonomiska problem eller om det i övrigt finns synnerliga skäl. Detta gäller dock endast om återköp får ske enligt försäkringsavtalet och försäkringstekniska riktlinjer.

Bestämmelserna i detta kapitel hindrar inte återbetalning enligt 13 kap. 4 § äktenskapsbalken eller 15 kap. 8 § försäkringsavtalslagen (2005:104) av försäkringstagarens tillgodohavande. De hindrar inte heller en överföring av hela pensionsförsäkringens värde direkt till en annan pensionsförsäkring än som avses i 5 § om försäkringstagaren tecknar den i samband med överföringen hos samma eller annan försäkringsgivare med samma person som försäkrad. Överföringen ska i så fall inte anses som pension enligt 10 kap. 5 § första stycket 5 och inte heller som en betalning av premier för pensionsförsäkring.

Bestämmelserna i detta kapitel hindrar inte återbetalning enligt 13 kap. 4 § äktenskapsbalken eller 15 kap. 8 § försäkringsavtalslagen (2005:104) av försäkringstagarens tillgodohavande. De hindrar inte heller en överföring av hela pensionsförsäkringens värde direkt till en annan pensionsförsäkring än som avses i 5 § om försäkringstagaren tecknar den i samband med överföringen hos samma eller annan försäkringsgivare med samma person som försäkrad. Överföringen ska i så fall inte anses som pension enligt 10 kap. 5 § första stycket 6 och inte heller som en betalning av premier för pensionsförsäkring.

18 a §

En försäkringsgivare som bedriver verksamhet från ett fast driftställe i en utländsk stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som gett in ett sådant åtagande som avses i 16 a § andra stycket, får avtala med försäkringens innehavare om att för dennes räkning betala den avkastningsskatt som enligt lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel är hänförlig till försäkringen. Ett sådant avtal om betalning av avkastningsskatt ska vara skriftligt och får avse flera år.

Betalningen ska inte anses strida mot bestämmelserna i detta kapitel och inte heller anses som pension enligt 10 kap. 5 § första stycket 5, om

– beloppet betalats ut sedan underlaget för avkastningsskatt fastställts i beslut om årlig taxering, och

– det belopp som betalats ut inte överstiger avkastningsskattens storlek enligt beslut om slutlig skatt med tillägg för bankavgifter och andra sedvanliga kostnader som har direkt samband med överföringen av beloppet.

Om skatt som försäkringsgivaren betalat till följd av avtalet återbetalas, anses beloppet som pension om det inte, tillsammans med ränta enligt

Betalningen ska inte anses strida mot bestämmelserna i detta kapitel och inte heller anses som pension enligt 10 kap. 5 § första stycket 6, om

– beloppet betalats ut sedan underlaget för avkastningsskatt fastställts i beslut om årlig taxering, och

– det belopp som betalats ut inte överstiger avkastningsskattens storlek enligt beslut om slutlig skatt med tillägg för bankavgifter och andra sedvanliga kostnader som har direkt samband med överföringen av beloppet.

19 kap. 12 § skattebetalningslagen (1997:483), tillgodoförs försäkringen inom 14 dagar. Har försäkringen avslutats, ska beloppet i stället tillgodoföras den försäkring till vilken värdet i den avslutade försäkringen har överförs.

Bestämmelserna i denna paragraf tillämpas också på tjänstepensionsavtal som är jämförbara med pensionsförsäkring och uppfyller villkoren i 1 a §.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2009 i fråga om 11 kap. 21 a §, 12 kap. 3 § och rubriken närmast före 11 kap. 21 a § och i övrigt den 14 juli 2009.

2. Bestämmelserna i 11 kap. 21 a § samt 12 kap. 3 § i sin nya lydelse tillämpas på ersättningar och förmåner som ges ut efter ikraftträdandet.

3. Bestämmelserna i 3 kap. 9 §, 10 kap. 5 § och 11 kap. 28 § i sina nya lydelse tillämpas på ersättningar och förmåner som Europaparlamentet ger ut efter den 13 juli 2009.

4. Äldre lydelse av bestämmelserna i 3 kap. 9 §, 10 kap. 5 § och 58 kap. 18 och 18 a §§ tillämpas fortfarande för de ledamöter som omfattas av det nationella systemet för ledamotsarvode, övergångsersättning, pension och efterlevandepension som gällde före ikraftträdandet.

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 3 § och 2 kap. 1 § lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

3 §¹

Med utländsk skatt avses i denna lag följande skatter som betalats till en utländsk stat, delstat eller lokal myndighet:

1. allmän slutlig skatt på inkomst,
2. skatt som är jämförlig med den statliga fastighetsskatten eller den kommunala fastighetsavgiften och som tagits ut på i utlandet belägen fastighet eller privatbostad,
3. skatt som beräknats på schablonintäkt eller liknande på i utlandet belägen fastighet eller privatbostad,
4. skatt som beräknats på grundval av fraktintäkter, biljettintäkter eller annan jämförlig grund som uppburits i den utländska staten av skattskyldig som bedriver sjöfart eller luftfart i internationell trafik.

Med utländsk skatt avses även belopp som anges i 2 kap. 8 § 2 och 3.

Med utländsk skatt avses i 2 kap. 3–6 §§, 9 § andra stycket, 15 och 18–20 §§ även motsvarande preliminär skatt.

2 kap.

1 §²

En obegränsat skattskyldig som har haft en intäkt och en begränsat skattskyldig som har haft en intäkt hänförlig till ett fast driftställe i Sverige, har genom avräkning av utländsk skatt på intäkten rätt till nedsettning av statlig och kommunal inkomstskatt enligt detta kapitel om

1. intäkten tagits upp enligt inkomstskattelagen (1999:1229),
2. den skattskyldige har beskattats för intäkten i en utländsk stat, och
3. intäkten anses härröra från den utländska staten enligt dess skatte- lagstiftning.

I fråga om intäkt som beskattats av Europeiska gemenskaperna ska villkoren i första stycket 2 och 3 anses vara uppfyllda.

Vid tillämpning av detta kapitel ska det bortses från

1. lågbeskattade inkomster som beskattas hos delägare i utländsk juridisk person enligt 39 a kap. 13 § inkomstskattelagen,
2. statlig och kommunal inkomstskatt på sådana inkomster, och
3. utländsk skatt på sådana inkomster.

¹ Senaste lydelse 2008:1350.

² Senaste lydelse 2008:1350.

Denna lag träder i kraft den 14 juli 2009.

Beskattningsav ersättningar till ledamöter av Europaparlamentet

Europaparlamentet representeras av ledamöter valda av Europeiska unionens medlemsstater. Ledamöterna väljs genom allmänna direkta val i medlemsstaterna. Sverige har i dag 19 ledamöter i Europaparlamentet. Den 14 juli 2009, efter nästa val till Europaparlamentet, träder en ledamotsstadga för Europaparlamentets ledamöter i kraft genom Europaparlamentets beslut av den 28 september 2005 om antagande av Europaparlamentets ledamotsstadga (2005/684/EG, Euratom)¹.

Inom Finansdepartementet har utarbetats en promemoria innehållande skatteförslag till följd av ledamotsstadgan. En sammanfattning av promemorians förslag finns i *bilaga 1* och promemorians lagförslag finns i *bilaga 2*.

Promemorian har remissbehandlats och en förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. En remissammanställning finns tillgänglig i Finansdepartementet (dnr Fi2008/7747).

I propositionen behandlas promemorians förslag.

Beskattningsav ersättningar till utstationerad personal vid Europaskolorna

Inom Finansdepartementet har utarbetats en promemoria som behandlar frågan om vissa undantag ska göras vid inkomstbeskattningen för ersättningar och förmåner som Europaskolorna ger ut till lärare och annan personal som är utstationerad vid dessa skolor. En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 4* och promemorians lagförslag finns i *bilaga 5*.

Promemorian har remitterats till Länsrätten i Östergötlands län, Skatteverket och Statens skolverk. En remissammanställning finns tillgänglig i Finansdepartementet (dnr Fi2008/8061).

I propositionen behandlas promemorians förslag.

Lagrådet

Regeringen beslutade den 12 februari 2009 att inhämta Lagrådets yttrande över de lagförslag som finns i *bilaga 6*. Lagrådet har lämnat förslagen utan erinran. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 7*. I förhållande till lagrådsremissens förslag har vissa ändringar av redaktionell karaktär gjorts.

Förslagen till lag om ändring i inkomstskattelagen vad avser 58 kap. 18 och 18 a §§ har inte remitterats till Lagrådet. Förslagen i dessa delar bedöms vara av sådan enkel beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse.

¹ EUT L 262, 7.10.2005, s. 1 (Celex 32005Q0684).

4 Beskattning av ersättningar till ledamöter av Europaparlamentet

4.1 Gällande rätt

4.1.1 Ersättningar till ledamöter av Europaparlamentet

Europaparlamentets ledamöter har i dag rätt till ersättningar och förmåner enligt lagen (1996:304) om arvode m.m. till Sveriges företrädare i Europaparlamentet (företrädarlagen). I företrädarlagen stadgas att *företrädararvode* betalas per månad med ett belopp som motsvarar ledamotsarvode enligt 3 kap. 1 § lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter. Om en ledamot är frånvarande eller har beviljats ledighet från sitt uppdrag i Europaparlamentet under mer än femton dagar i följd av annat skäl än sjukdom eller vård av barn görs avdrag från arvodet med två tredjedelar från och med den sextonde dagen.

Den som är ledamot och som före 65 års ålder lämnar Europaparlamentet efter minst tre års sammanhängande tid där har rätt till *inkomstgaranti* från och med den tidpunkt då arvodet har upphört.

Ledamöterna av Europaparlamentet har, enligt företrädarlagen, också rätt till *egenpensionsförmåner* i form av ålderspension, sjukpension och egenlivränta. Egenpensionsförmånerna får inte betalas ut samtidigt som bl.a. arvode eller inkomstgaranti ges ut.

För att en ledamot av Europaparlamentet ska ha rätt till ålderspension krävs att han eller hon fullgjort minst sex hela år i Europaparlamentet och vid avgången fyllt 50 år. Ålderspension betalas från och med den månad ledamoten fyller 65 år och till och med utgången av den månad då den berättigade avlider. Rätt till sjukpension har en ledamot som frånträder sitt uppdrag och har hel sjukersättning eller hel aktivitetsersättning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring. Den som är ledamot och som lämnar Europaparlamentet efter att ha fullgjort minst tre sammanhängande hela år som ledamot före den månad då han eller hon fyller 65 år, och inte är berättigad till ålderspension enligt företrädarlagen eller till ålderspension från Europaparlamentet, har rätt till egenlivränta.

Efterlevandepension betalas bl.a. ut till efterlevande efter dels den som vid sin död var ledamot av Europaparlamentet, dels den som vid sin död var berättigad till ålderspension eller sjukpension enligt nämnda lag. Kompletterande efterlevandepension kan också komma att betalas ut. Efterlevandeskydd betalas ut till eget arvsberättigat barn och adoptivbarn som inte fyllt 20 år efter den som vid sin död var berättigad till inkomstgaranti.

Det är riksdagen som betalar ut ersättningarna och förmånerna till ledamöterna och ersättningarna tas upp till beskattning i Sverige. Det finns också särskilda ersättningsregler som Europaparlamentet har beslutat om. Dessa ersättningsregler återfinns i de ekonomiska villkoren för ledamöternas tjänstgöring i Europaparlamentet, benämnda ”Bestämmelser för kostnadsersättning och andra ersättningar till Europaparlamentets ledamöter”, senast uppdaterade den 1 mars 2007. I dessa ersättningsregler finns bestämmelser som gör det möjligt för Europaparlamentet att i vissa fall betala ut ersättningar. För de svenska ledamöterna innebär det att sjukpension även kan komma att betalas ut från Europaparlamentet.

Om så är fallet ska sjukpensionen från riksdagen reduceras i motsvarande mån. Vidare kan en före detta ledamot som uppbär inkomstgaranti från Sverige begära att Europaparlamentet ersätter mellanskillnaden, om inkomstgarantin är lägre än ersättningen från Europaparlamentet.

Förutom de arvoden m.m. som ledamöterna uppbär från riksdagen betalar Europaparlamentet ut *ersättning för olika slag av kostnader* till ledamöterna enligt ersättningsreglerna. Ledamöterna har rätt till ersättning för resekostnader och uppehälle. Ersättning för resekostnader ska täcka kostnader för resor till möten i Europaparlamentets officiella organ. Ersättningen lämnas med ett schablonbelopp och betalas bara vid visad och godkänd närvaro vid möten hos Europaparlamentets officiella organ. Ersättningen är avsedd att täcka kostnader för hela resan, inklusive avgifter för biljettresor, bagagekostnader, hotellkostnader, måltider och taxikostnader. En ledamot av Europaparlamentet har också rätt till traktamente (subsistence allowance). I huvudsak betalas traktamente i samband med resor till möten och mellanliggande dagar om inte återresa till hemorten sker. Även traktamentsersättningen utbetalas med ett schablonbelopp. Dessa kostnadsersättningar ska tas upp till beskattning i Sverige bara till den del de kan antas *väsentligt* överstiga de utgifter som de är avsedda att täcka (11 kap. 28 § inkomstskattelagen [1999:1229]), vilket är en följd av EG-domstolens dom i mål 208/80 Lord Bruce of Donington mot Eric Gordon Aspden, REG 1981, s. 2205.

Vidare har ledamöterna, deras makar eller icke-äktenskapliga partners och underhållsberättigade barn rätt till ersättning för sina faktiska läkar- kostnader och för härtill knutna kostnader. Om det finns ett nationellt sjukförsäkringsprogram som ledamöterna m.fl. har rätt att delta i men inte gör det, utges dock inte någon ersättning.

I Europaparlamentets ersättningsregler anges också att ledamöterna har rätt till en fast månadsersättning för att täcka kostnader som hör ihop med deras verksamhet som ledamöter av Europaparlamentet och som inte täcks av andra ersättningar. Den fasta månadsersättningen ska bl.a. täcka kontorskostnader, telefon- och portokostnader, kostnader för inköp av böcker, tidskrifter och tidningar samt kostnader för datainköp i respektive medlemsstat.

Vidare anges i ersättningsreglerna att generalsekretariatet ska teckna olycksfallsförsäkring, livförsäkring och försäkring mot stöld och förluster som inträffar i förbindelse med utövandet av en ledamots mandat, med undantag för stöld och förlust av bärbara datorer. Premierna betalas av parlamentet.

I en bilaga till ersättningsreglerna anges att ledamöter av Europaparlamentet har möjlighet att ansluta sig till ett särskilt pensionssystem, Det (frivilliga) tilläggspensionssystemet. Ledamöternas bidrag till pensionssystemet är satt till en tredjedel av kostnaderna för pensionssystemet. Resterande del betalas in av Europaparlamentet. Rättsläget är för närvarande oklart när det gäller frågan om ledamöterna ska beskattas för belopp motsvarande de pensionsbidrag som Europaparlamentet tillskjuter (jfr Kammarrättens i Göteborg dom den 11 november 2008 i mål nr 1247--1250-08 och 1943--1944-08 samt Kammarrättens i Stockholm dom den 13 november 2008 i mål nr 2431-07--2436-07). På motsvarande sätt är rättsläget oklart när det gäller frågan om hur utfallande belopp från pensionssystemet ska behandlas i skattehänseende.

Genom lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt (avräkningslagen) ges en generell rätt till avräkning av utländsk skatt vid dubbelbeskattning. Avräkningslagens första kapitel innehåller gemensamma bestämmelser med ett antal definitioner som ska gälla vid tillämpningen av lagen. I 1 kap. 3 § definieras vad som avses med ”utländsk skatt”. Det är fråga om en uppräknig av ett antal olika typer av skatter, men där det som en generell förutsättning gäller att de ska ha betalats till en utländsk stat, delstat eller lokal myndighet. I avräkningslagens andra kapitel finns bestämmelser om vem som genom avräkning har rätt till nedsättning av statlig och kommunal inkomstskatt samt hur det närmare ska gå till. Beträffande vem som kan få nedsättning anges i 2 kap. 1 § att det ska vara fråga om en obegränsat skattskyldig person eller begränsat skattskyldig person med fast driftställe i Sverige. Vidare ska personen ta upp en sådan intäkt till beskattning enligt inkomstskattelagen (1999:1229, IL) som personen har beskattats för i en utländsk stat på grund av att intäkten anses härröra därifrån enligt den utländska statens lagstiftning. När det gäller avräkningsförfarandet framgår bl.a. av kapitlets övriga bestämmelser att avräkning får ske med det lägsta beloppet av den utländska skatten och ett enligt lagen beräknat spärrbelopp (den svenska skatten på de utländska inkomsterna). Spärrbeloppet beräknas gemensamt för alla av lagen omfattade utländska inkomster och skatter. Vidare ges bestämmelser om rätt taxeringsår för avräkning. Utländsk skatt som på grund av bestämmelserna om maximal avräkning inte kan avräknas ett visst taxeringsår, kan avräknas vid något av de fem därpå följande taxeringsåren, s.k. carry forward.

I 3 kap. 9–13 §§ IL finns bestämmelser som under vissa förutsättningar medger att anställningsinkomster intjänade utomlands helt undantas från skatteplikt. Av störst betydelse är de två generella reglerna om undantag som finns i 3 kap. 9 § IL, de s.k. sexmånaders- och ettårsreglerna. Enligt sexmånadersregeln i bestämmelsens första stycke medges undantag från beskattning vid en vistelse utomlands som varar i minst sex månader under förutsättning att anställningsinkomsten har beskattats i verksamhetslandet. Ettårsregeln i bestämmelsens andra stycke förutsätter vistelse och arbete i ett och samma land under minst tolv månader. Till skillnad från sexmånadersregeln medger ettårsregeln undantag från skatteplikt när inkomsten inte har beskattats i verksamhetslandet, förutsatt att det beror på lagstiftning eller administrativ praxis i det landet eller annat avtal än skatteavtal. En ytterligare skillnad består i att ettårsregeln inte omfattar anställda i stat, kommun, landsting och församlingar inom Svenska kyrkan, såvida det inte är fråga om tjänsteexport. Skälen till att dessa offentliganställda inte omfattas är enligt lagens förarbeten (prop. 1966:127 och prop. 1984/85:175) att internationell praxis medger att stater får beskatta sina egna anställda för inkomster i anställningen oavsett var arbetet utförs, något som bland annat återspeglas i de rekommendationer som Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) lämnar i sin modell för bilaterala skatteavtal. Många stater har anpassat sin interna lagstiftning till detta synsätt och beskattar inte offentliganställda utsända från andra stater för inkomster i anställningen i den andra staten. Att utesluta offentliganställda från ettårsreglens

4.1.3 Socialavgifter

Den svenska socialförsäkringen delas in i en bosättningsbaserad del och i en arbetsbaserad del. Den arbetsbaserade delen avser att täcka inkomstförlust för den som arbetar i Sverige. Denna del av socialförsäkringen består av sjukpenning, havandeskapspenning, föräldrapenning på grundnivå eller över grundnivå, tillfällig föräldrapenning, efterlevandepension, rehabilitering, rehabiliteringsersättning, ersättning vid arbetskada, ersättning och ledighet vid närståendevård, inkomstgrundad ålderspension samt inkomstrelaterad sjuk- och aktivitetsersättning. Dessa förmåner finansieras främst genom socialavgifter. Bestämmelser om socialavgifter finns i socialavgiftslagen (2000:980).

I nämnda lag stadgas att socialavgifter utgörs av arbetsgivaravgifter och egenavgifter. Arbetsgivaravgifter ska betalas på avgiftspliktig ersättning för arbete i Sverige och för arbete i utlandet till en person som när arbetet utförs omfattas av svensk socialförsäkring enligt gemenskapsrätten inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller enligt avtal med andra stater.

Att en person omfattas av svensk socialförsäkring enligt gemenskapsrätten innebär att Sverige utpekats som den stat vars lagstiftning om social trygghet ska tillämpas enligt rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen (förordningen). De svenska begreppen arbetstagare och uppdragstagare omfattas också av begreppet anställd. Reglerna i förordningen avser att samordna tillämpningen av medlemsstaternas olika sociala trygghetssystem. Den som rör sig mellan medlemsstaterna ska vara garanterad att han eller hon omfattas av någon stats lagstiftning om social trygghet. Det är inte heller meningen att någon ska omfattas av två eller flera staters trygghetssystem samtidigt. Det nämns inte uttryckligen något i förordningen om skyldigheten att betala socialavgifter, utan det följer indirekt av att förordningen utpekar den stat vars lagstiftning ska tillämpas i det enskilda fallet.

I dag omfattas de svenska ledamöterna av Europaparlamentet av det svenska socialförsäkringssystemet. Detta borde gälla även om de bosätter sig utomlands.

4.2 Europaparlamentets ledamotsstadga

I artikel 9 i Europaparlamentets ledamotsstadga (2005/684/EG, Euratom) anges att ledamöterna har rätt till ett lämpligt arvode som garanterar deras oberoende. Vidare anges att efter det att deras uppdrag har upphört har de rätt till övergångsersättning och pension. Efterlevande till ledamöter och före detta ledamöter har rätt till efterlevandepension. Samtliga utbetalningar ska finansieras genom Europeiska unionens budget (artikel 23).

Enligt artikel 12 ska ledamotsarvodet vara föremål för beskattning till fördel för gemenskapen enligt samma villkor som enligt artikel 13 i protokollat om Europeiska gemenskapens immunitet och privilegier. I nämnda artikel anges bl.a. att gemenskapens tjänstemän och övriga anställda ska vara skyldiga att betala skatt till gemenskaperna på de löner och arvoden de får av gemenskaperna enligt de villkor och det förfarande som rådet på förslag från kommissionen har fastställt. Vidare anges i artikel 13 att gemenskapens tjänstemän och övriga anställda ska vara befriade från nationella skatter på de löner och arvoden de får av gemenskaperna. I ledamotsstadgan har emellertid tagits in en bestämmelse, i vilken anges att även om arvoden ska vara föremål för beskattning till fördel för gemenskaperna, påverkar det inte medlemsstaternas rätt att låta ledamöternas arvoden omfattas av nationella skatterättsliga bestämmelser, förutsatt att varje form av dubbelbeskattning undviks. Den sistnämnda förutsättningen får anses omfatta dubbelbeskattning såväl i förhållande till Europeiska gemenskaperna som i förhållande till en annan stat.

Reglerna om beskattning gäller även för den ålders-, invaliditets- och efterlevandepension samt den övergångsersättning som Europaparlamentet ger ut (artikel 12.5). I artikel 14 anges att före detta ledamöter har rätt till ålderspension från och med det att de fyller 63 år. Ledamöter som blir invaliderade under sin mandattid har rätt till invaliditetspension (artikel 15). Rätten till invaliditetspension börjar gälla när ledamoten avsäger sig sitt uppdrag. I artikel 17 stadgas att om en ledamot avlider, eller om en före detta ledamot som är pensionsberättigad eller innehar pensionsrättigheter avlider, har efterlevande make/maka och underhållsberättigade barn rätt till efterlevandepension.

I artikel 13 anges att ledamöter vars mandat har upphört, har rätt till en övergångsersättning motsvarande ledamotsarvodet i artikel 10. Denna övergångsersättning ska betalas ut i form av en månadsersättning för varje år som mandatet har utövats, dock i lägst sex och högst 24 månader. Om ledamoten tillträder ett mandat vid ett annat parlament eller offentligt ämbete betalas inte någon övergångsersättning ut.

Den nya ledamotsstadgan medför också att Europaparlamentet i fortsättningen ska ersätta ledamöternas faktiska kostnader för resor till och från arbetsorterna och för övriga tjänsteresor. Övriga kostnader för utövande av uppdraget kan ersättas i form av en schablonersättning. Dessa kostnadsersättningar ska inte vara skattepliktiga (artikel 12.6).

Enligt artikel 18 ska ledamöter, före detta ledamöter som uppbär pension och personer som uppbär efterlevandepension ha rätt till ersättning för två tredjedelar av sina utlägg i samband med sjukdom, graviditet eller barnafödande. Parlamentet ska fastställa villkoren för utövandet av denna rättighet. Denna ersättning ska inte heller vara skattepliktig (artikel 12.6).

Vidare har ledamöterna rätt till ett försäkringsskydd mot de risker som är förenade med utövandet av deras uppdrag. Parlamentet ska fastställa villkoren för utövandet av denna rättighet och ledamöterna ska själva stå för en tredjedel av de försäkringspremier som ska betalas (artikel 19). Förmånen ska inte vara skattepliktiga (artikel 12.6).

I artikel 27 anges att den frivilliga pensionsfond som parlamentet har upprättat kommer att kvarstå efter ikraftträdandet av ledamotsstadgan för de ledamöter eller före detta ledamöter som redan förvärvat rättigheter i

denna fond. I artikeln anges vidare att de förvärvade rättigheterna ska till fullo kvarstå samt att parlamentet kan fastställa förutsättningar och villkor för förvärv av nya rättigheter. Fonden ska inte vara öppen för de ledamöter som väljs in i parlamentet för första gången efter det att stadgan har trätt i kraft. Inbetalningar till fonden ska inte vara skattepliktiga (artikel 12.6). I stadgan anges emellertid inte hur utfallande belopp från fonden ska behandlas i skattehänseende.

De ledamöter som redan var ledamöter av Europaparlamentet innan stadgan trädde i kraft och som återvalts har rätt att begära att de för resten av sin mandattid ska fortsätta att omfattas av det existerande nationella systemet för ledamotsarvode, övergångsersättning, pension och efterlevandepension. Dessa medel ska tas från medlemsstaternas budget (artikel 25). Om en ledamot önskar att kvarstå i det existerande nationella systemet ska en skriftlig underrättelse göras till Europaparlamentets talman senast 30 dagar efter det att stadgan har trätt i kraft. Ledamotsstadgan träder i kraft den 14 juli 2009.

4.3 Överväganden och förslag

4.3.1 Beskattningen i Sverige

Regeringens bedömning: Obegränsat skattskyldiga europaparlamentsledamöter och före detta ledamöter bör beskattas för det arvode, den övergångsersättning samt den ålders- och invaliditetspension som ges ut till dem i enlighet med ledamotsstadgan. Även den efterlevandepension som ges ut i enlighet med stadgan till obegränsat skattskyldiga personer bör beskattas.

Promemorians bedömning: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser delar bedömningen eller har inte yttrat sig särskilt i frågan.

Skälen för regeringens bedömning: I ledamotsstadgan (2005/684/EG, Euratom) anges att ledamöterna av Europaparlamentet har en speciell situation i den meningen att de inte är skyldiga att vara bosatta på de orter där parlamentet har sin verksamhet och att de har en särskild anknytning till den stat där de har blivit valda. Därför har det i stadgan tagits in en bestämmelse om att gemenskapsbeskattningen inte ska påverka medlemsstaternas rätt att låta ledamöternas arvoden omfattas av nationella skatterättsliga bestämmelser, förutsatt att varje form av dubbelbeskattning undviks. Detsamma ska, enligt ledamotsstadgan, gälla för övergångsersättningar samt ålders-, invaliditets- och efterlevandepensioner.

Med hänsyn till ledamöternas starka anknytning till medlemsstaten, gjordes i promemorian bedömningen att ledamöternas ersättningar från Europaparlamentet bör omfattas av nationell beskattning. Av samma skäl fanns, enligt promemorian, anledning att beskatta den efterlevandepension som ges ut i enlighet med ledamotsstadgan. Regeringen, som delar promemorians bedömning, anser att obegränsat skattskyldiga ledamöter av Europaparlamentet och före detta ledamöter samt obegränsat skatt-

4.3.2 Behandlingen av arvoden och pensioner m.m.

Regeringens förslag: Till definitionen av pension i inkomstskattelagen (1999:1229) ska även läggas den ålders-, invaliditets- och efterlevandepension som betalas ut av Europaparlamentet.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har haft synpunkter på förslaget eller yttrat sig särskilt i frågan.

Skälen för regeringens förslag: I avsnitt 4.3.1 görs bedömningen att Sverige bör utnyttja den rätt att beskatta ledamöters och före detta ledamöters arvoden, övergångsersättningar, ålders- och invaliditetspensioner samt den efterlevandepension som betalas ut till en ledamots eller före detta ledamots efterlevande make/maka eller underhållsberättigat barn. Frågan blir då vilka förändringar detta kräver i inkomstskattelagen (1999:1229, IL).

När det gäller ledamöternas arvoden och övergångsersättningar gjordes i promemorian bedömningen att dessa kommer att omfattas av huvudregeln om beskattning i 11 kap. 1 § IL. I promemorian bedömdes därför att någon ändring i IL inte krävs för att ledamöternas arvoden och övergångsersättningar ska kunna tas upp till beskattning i Sverige. Regeringen delar denna bedömning.

I 10 kap. 5 § IL finns definitionen av pension. När det gäller de ålders-, invaliditets- och efterlevandepensioner som ges ut enligt ledamotsstadgan (2005/684/EG, Euratom) skulle de kunna omfattas av 10 kap. 5 § IL i sin nuvarande lydelse. Då det av stadgan inte närmare framgår hur pensionssystemet kommer att se ut, angavs i promemorian att det inte kan uteslutas att utfallande pensionsbelopp, enligt nuvarande lagstiftning, helt eller delvis blir skattefria. Därför föreslogs i promemorian att definitionen av begreppet pension i 10 kap. 5 § IL bör kompletteras så att det klart framgår att dessa pensioner ska tas upp till beskattning enligt 11 kap. 1 § IL. Regeringen delar promemorians bedömning att en komplettering av 10 kap. 5 § IL bör ske.

De ledamöter som redan var ledamöter av Europaparlamentet innan stadgan trädde i kraft och som återvalts har, som framgår av avsnitt 4.2, rätt att begära att de för resten av sin mandattid ska fortsätta att omfattas av det existerande nationella systemet för ledamotsarvode, övergångsersättning, pension och efterlevandepension. I likhet med vad som framförts i promemorian gör regeringen bedömningen att någon särskild bestämelse om hur beskattning ska ske i de fall en ledamot begär att omfattas av existerande nationella system inte behöver införas. Detta eftersom situationen blir densamma som i dag, nämligen att beskattning sker i Sverige.

Förslaget föranleder en ändring i 10 kap. 5 § IL.

4.3.3 Behandlingen av kostnadsersättningar

Regeringens förslag: De resekostnadsersättningar, ersättningar för utgifter i samband med sjukdom, graviditet eller barnafödande och övriga kostnadsersättningar som Europaparlamentet betalar ut till sina företrädare ska inte tas upp till beskattning. Detsamma ska gälla de försäkringsförmåner som ges ut av Europaparlamentet och de inbetalningar som görs till den frivilliga pensionsfonden. Vidare ska de ersättningar för utgifter i samband med sjukdom, graviditet eller barnafödande som ges ut till före detta ledamöter som uppbär pension från Europaparlamentet och till personer som uppbär efterlevandepension från Europaparlamentet inte tas upp till beskattning. Det ska inte heller de inbetalningar som görs till den frivilliga pensionsfonden för före detta ledamöter som förvärvat rättigheter i fonden.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Majoriteten av remissinstanserna har inga synpunkter på förslaget. *Skatteverket* anser att då inbetalningar till den frivilliga pensionsfonden enligt ledamotsstadgan inte utgör skattepliktiga förmåner bör utfallande belopp från fonden vara skattepliktiga. Detta bör, enligt Skatteverket, uttryckligen framgå av IL.

Skälen för regeringens förslag: De fasta resekostnads- och traktamentsersättningar som i dag betalas ut av Europaparlamentet till dess företrädare där ska tas upp till beskattning till den del ersättningarna kan antas väsentligt överstiga de utgifter som de är avsedda att täcka (11 kap. 28 § IL).

Enligt ledamotsstadgan ska emellertid ersättningar för resor till och från arbetsorterna och för övriga tjänsteresor inte vara skattepliktiga. Vidare ska ersättningar för övriga kostnader för utövande av uppdraget vara skattefria (artikel 12.6). Vilka sistnämnda ersättningar är preciseras inte närmare i ledamotsstadgan, men traktamentsersättning och ersättning för exempelvis kontorskostnader, borde utgöra sådana ersättningar.

I stadgans artikel 12.6 föreskrivs vidare att de ersättningar som betalas ut till ledamöter, före detta ledamöter som uppbär pension och personer som uppbär efterlevandepension och som avser att täcka två tredjedelar av deras utlägg i samband med sjukdom, graviditet eller barnafödande inte ska vara skattepliktiga. Det ska inte heller de förmåner i form av rätt till försäkringsskydd mot de risker som är förenade med utövandet av ledamöternas uppdrag vara. Inte heller ska de inbetalningar som Europaparlamentet gör till den frivilliga pensionsfonden vara skattepliktiga.

Med anledning av att ovan nämnda ersättningar och förmåner inte ska vara skattepliktiga bör dessa, i likhet med vad som framförts i promemorian, inte heller tas upp till beskattning i Sverige. Eftersom flera av ersättningarna och förmånerna är oklara till sitt innehåll, gjordes i promemorian bedömningen att regleringen av skattefriheten för dessa borde vara mera allmänt hållen. Det föreslogs därför i promemorian att de er-

sättningar och förmåner som ges ut till ledamöterna och som inte ska tas upp bör vara resekostnadsersättningar, ersättningar för utgifter i samband med sjukdom, graviditet eller barnafödande, kostnadsersättningar för utövande av uppdraget, försäkringsförmåner samt inbetalningar till den frivilliga pensionsfond som Europaparlamentet har upprättat till sina ledamöter. Även ersättningar för utgifter i samband med sjukdom, graviditet eller barnafödande, som ges ut till före detta ledamöter som uppbär pension från Europaparlamentet och till personer som uppbär efterlevandepension från Europaparlamentet föreslogs i promemorian vara skattefria. Detsamma föreslogs gälla de inbetalningar som görs till den frivilliga pensionsfonden till före detta ledamöter som har förvärvat rättigheter i fonden.

Regeringen ansluter sig till promemorians bedömning att regleringen av skattefriheten för ovan nämnda ersättningar och förmåner bör vara mera allmänt hållen och till promemorians förslag angående vilka ersättningar och förmåner som ska vara skattefria. Majoriteten av remissinstanserna har inte heller haft något att erinra mot förslaget.

Skatteverket anser dock, mot bakgrund av att inbetalningar till den frivilliga pensionsfonden kommer att bli skattefria, att utbetalningar från fonden ska vara skattepliktiga enligt IL.

I stadgan berörs inte frågan om beskattning hos medlemsstaterna av utfallande belopp från pensionsfonden. Regeringen anser att denna fråga inte bör, som *Skatteverket* föreslagit, regleras utan istället avgöras inom ramen för rättstillämpningen.

I likhet med promemorian gör regeringen bedömningen att då dessa ersättningar och förmåner inte omfattas av den övergångsbestämmelse, som redogjorts för i avsnitt 4.2, behövs ingen särreglering för de fall det rör sig om återvalda ledamöter av Europaparlamentet.

Lagförslaget

Förslaget föranleder ändringar i 11 kap. 28 § IL.

4.3.4 Ettårsregeln

Regeringens förslag: Ettårsregeln ska inte gälla för uppdrag som ledamot av Europaparlamentet.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Majoriteten av remissinstanserna har inga synpunkter på förslaget. *Juridiska fakulteten vid Lunds universitet* anser att arvodena inte bör undantas från tillämpning av ettårsregeln. *Skatteverket* anser att ersättning till ledamöterna uttryckligen bör undantas också från sexmånadersregelns tillämpningsområde.

Skälen för regeringens förslag: Som redogjorts för i promemorian kan ettårsregeln i 3 kap. 9 § andra stycket IL i sin nuvarande utformning bli tillämplig på ledamöternas ersättningar från Europaparlamentet, eftersom det i denna regel saknas krav på beskattning i ett annat land. Den begränsning av regelns tillämplighet som gäller för offentligtanställda

(utom vid tjänsteexport) hindrar inte tillämpning, eftersom en ledamot av Europaparlamentet inte är anställd hos stat, kommun, landsting eller församling inom Svenska kyrkan.

Som framhölls i promemorian är uppdrag som ledamot av Europaparlamentet till sin karaktär offentligt uppdrag. De skäl som ligger till grund för att utesluta offentliganställda från ettårsregelns tillämpningsområde gör sig även gällande beträffande parlamentsledamöterna. Mot den bakgrunden föreslås att ett tillägg görs i 3 kap. 9 § andra stycket IL, som innebär att bestämmelsen inte gäller för uppdrag som ledamot av Europaparlamentet.

Juridiska fakulteten vid Lunds universitet anser att de skäl som ligger till grund för att utesluta offentliganställda från ettårsregelns tillämpningsområde inte föreligger i ledamöternas fall. I deras fall kan det inte bli fråga om någon total skattefrihet eftersom de i alla lägen kommer att gemenskapsbeskattas. I likhet med promemorian gör regeringen emellertid bedömningen att ledamöterna bör uteslutas från ettårsregelns tillämpning. Även om det visserligen inte kan bli fråga om total skattefrihet så är gemenskapsskatten så pass låg att regeln utifrån syftet att upprätthålla beskattning av ledamöterna inte bör kunna åberopas.

Vidare bedömdes det i promemorian inte föreligga något behov av att ändra sexmånadersregeln i 3 kap. 9 § första stycket IL. I sin nuvarande utformning medger regeln undantag från skatteplikt när inkomsten har beskattats i ett annat land (verksamhetslandet). Enligt promemorian är den därför inte tillämplig i förhållande till gemenskapsskatt, som har karaktär av organisationskatt. Då denna skatt dessutom är väsentligt lägre än den genomsnittliga svenska skatten på arbetsinkomster, saknas det skäl för att låta skatten omfattas av sexmånadersregeln. Däremot fann man i promemorian inte skäl för att helt utesluta parlamentsledamöterna från regelns tillämpningsområde. I en situation där en ledamots arvode blir föremål för nationell beskattning i ett annat land, bör regeln i sin nuvarande utformning kunna åberopas under allmänna förutsättningar.

Skatteverket påpekar att praxis rörande begreppet ”verksamhetslandet” i 3 kap. 9 § IL innebär att man inte helt säkert kan anta att sexmånadersregeln inte är tillämplig rörande ledamöterna. Skatteverket hänvisar till rättsfallet RÅ 2007 ref. 11 där Regeringsrätten prövade om en jurisdiktion som Palestina är ett ”land” vid tillämpning av ettårsregeln i bestämmelsens andra stycke. Rätten fann att så var fallet då begreppet ”land” i sin normalspråkliga betydelse får anses syfta till att ange ett geografiskt område. Skatteverket framhåller därvid att Europeiska unionen liksom Palestina är en jurisdiktion som representerar ett geografiskt område.

Regeringen delar promemorians bedömning att sexmånadersregeln i sin nuvarande utformning inte är tillämplig i fall när skatt betalats till Europeiska unionen. Unionen som sådan borde inte i normalspråklig mening kunna anses utgöra ett ”land” som utgör ett geografiskt område motsvarande medlemsländernas territorier. Arbete som utförs i ett av Europeiska unionens medlemsländer bör vid tillämpning av sexmånadersregeln anses utfört i landet i fråga som därmed utgör ”verksamhetsland”. Utifrån syftet att sexmånadersregeln inte ska kunna åberopas avseende ledamöternas arvoden bara av det skälet att gemenskapsskatt betalats, är någon ändring av bestämmelsen därmed inte behövlig.

Förslaget föranleder en ändring i 3 kap. 9 § andra stycket IL.

4.3.5 Undanröjande av dubbelbeskattning

Regeringens förslag: För undanröjande av dubbelbeskattning utvidgas lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt till att även omfatta skatt till Europeiska gemenskaperna.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har haft synpunkter på förslaget eller yttrat sig särskilt i frågan.

Skälen för regeringens förslag: I och med att arvodena m.m. både ska beskattas på gemenskapsnivå och i Sverige uppstår dubbelbeskattning. Ledamotsstadgans (2005/684/EG, Euratom) krav på att varje form av dubbelbeskattning ska undvikas aktualiserar bara lagstiftningsåtgärder som säkerställer att dubbelbeskattning i förhållande till Europeiska gemenskaperna undanröjs, dvs. när en ersättning beskattas både av gemenskaperna och nationellt i Sverige. Åtgärderna omfattar bara intern lagstiftning. Sveriges skatteavtal med andra stater berörs inte, eftersom dessa avtal bara omfattar nationella skatter i de avtalsslutande staterna. När det gäller dubbelbeskattning i förhållande till en annan stat, dvs. om en inkomst blir föremål för nationell beskattning i två stater, föranleder ledamotsstadgans krav inga lagstiftningsåtgärder eftersom befintlig lagstiftning och, i förekommande fall, skatteavtal är fullt ut tillämpliga i dessa fall.

Dubbelbeskattning i förhållande till de Europeiska gemenskaperna bör undanröjas genom avräkning med stöd av lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt (avräkningslagen). En sådan lösning är lämplig med hänsyn till motiven för nationell beskattning av parlamentsledamöterna, eftersom nivån på beskattningen då upprätthålls.

Dubbelbeskattning i förhållande till en överstatlig organisation har inte förutsetts i avräkningslagen som i sin nuvarande lydelse inte är tillämplig på gemenskapsskatten. En sådan skatt omfattas inte av definitionen av ”utländsk skatt” i 1 kap. 3 §, som förutsätter att det ska vara fråga om en skatt som betalats till en utländsk stat, delstat eller lokal myndighet. De aktuella ersättningarna kan heller inte anses uppfylla förutsättningarna i 2 kap. 1 § första stycket, som innebär att avräkning bara kan ske för skatt som hänförs till en intäkt som den skattskyldige har beskattats för i en utländsk stat och som härrör från den utländska staten enligt den statens interna lagstiftning.

För att uppfylla ledamotsstadgans krav vad gäller undanröjande av dubbelbeskattning i förhållande till de Europeiska gemenskaperna bör avräkningslagen således utvidgas till att omfatta den gemenskapsskatt som betalas på de aktuella ersättningarna. Ett tillägg görs därför i 1 kap. 3 § första stycket i vilket det anges att gemenskapsskatten omfattas av bestämmelsens definition av ”utländsk skatt”. Vidare anges i ett nytt andra stycke i 2 kap. 1 § att intäkt som beskattats av Europeiska gemenskaperna ska anses uppfylla villkoren i punkterna 1 och 2 i

bestämmelsens första stycke och därmed anses vara en intäkt som har beskattats i en utländsk stat på grund av att den härrör från den staten. Genom dessa tillägg blir lagens generella systematik för avräkning tillämplig med bl.a. regler för beräkning av ett sammanlagt spärrbelopp för alla av lagen omfattade inkomstslag. Avräkning enligt denna metod benämns i skatterättslig doktrin ordinary credit enligt overall-principen och är en enligt internationell praxis vedertagen metod för undanröjande av dubbelbeskattning.

Den föreslagna utvidgningen av avräkningslagen till att omfatta skatt till Europeiska gemenskaperna omfattar inte bara sådan skatt som specifikt tas ut på de ersättningar som anges i ledamotsstadgan, utan gemenskapsskatt i allmänhet. Det ska dock framhållas att andra ersättningar som gemenskapsbeskattas, exempelvis löner till tjänstemän anställda vid unionens institutioner och organ, normalt är helt undantagna från nationell beskattning genom det särskilda protokollet om Europeiska gemenskapens immunitet och privilegier (se lagen [1994:1500] med anledning av Sveriges anslutning till Europeiska unionen). Eftersom det i 2 kap. 1 § 1 avräkningslagen anges som krav för avräkning att intäkten som gemenskapsbeskattats också tas upp till beskattning vid taxeringen i Sverige, kan avräkning inte komma i fråga beträffande undantagna inkomster. Mot den bakgrunden torde utvidgningen i praktiken bara omfatta gemenskapsskatt på ersättningar som utgår enligt ledamotsstadgan. Det är dock svårt att helt överblicka alla olika anställningsformer som förekommer eller kan komma att uppstå inom EU:s institutioner. Det saknas därför i princip skäl för att begränsa rätten till avräkning till att bara omfatta gemenskapsskatt hänförlig till ersättningar enligt ledamotsstadgan. För det fall det i framtiden uppstår ytterligare anställnings- eller uppdragsformer där utgående ersättningar gemenskapsbeskattas utan att vara undantagna enligt immunitets- och privilegieprotokollet, är det rimligt att det finns en generell rätt till avräkning av gemenskapsskatt.

Lagförslaget

Förslaget föranleder ändringar i 1 kap. 3 § och 2 kap. 1 § avräkningslagen.

4.3.6 Socialavgiftsfrågor

Regeringens bedömning: Några socialavgifter bör inte betalas i Sverige för de ersättningar som Europaparlamentet betalar ut till ledamöterna. Något behov av att ändra reglerna i socialavgiftslagen (2000:980) föreligger därmed inte.

Promemorians bedömning: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Majoriteten av remissinstanserna har inga synpunkter på bedömningen. *Juridiska fakulteten vid Lunds universitet* anser att frågan om ledamöterna bör omfattas av de inkomstgrundande sociala förmånerna och om arvodena bör träffas av svenska sociala avgifter bör utredas ytterligare.

Skälen för regeringens bedömning: För att socialavgifter ska betalas i Sverige gäller antingen att arbetet utförs här eller att Sverige utpekas som den stat vars lagstiftning om social trygghet ska tillämpas enligt bl.a. förordningen (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen (förordningen).

I promemorian gjordes bedömningen att några socialavgifter inte borde betalas i Sverige avseende ledamöterna av Europaparlamentet och att något behov av att ändra reglerna i socialavgiftslagen inte förelåg.

Majoriteten av remissinstanserna har inte haft några synpunkter på promemorians bedömning. *Juridiska fakulteten vid Lunds universitet* anser dock att socialavgiftsfrågorna bör utredas ytterligare.

Regeringen ansluter sig till promemorians bedömning och anser att det inte finns något behov av att utreda frågan ytterligare. Till skillnad från promemorian anser regeringen emellertid att förordningen inte är tillämplig på ledamöter av Europaparlamentet, eftersom ledamöterna omfattas av ett eget socialförsäkringsskydd (jfr mål C-293/03 Gregorio My mot Office national des pensions [ONP], REG 2004, I-12013). Detta innebär således att socialavgifter inte ska betalas på ersättningar från Europaparlamentet.

Eftersom ledamöterna inte omfattas av svensk arbetsbaserad socialförsäkring vad gäller ersättningar som betalas ut från Europaparlamentet, är dessa inte pensionsgrundande enligt lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension. Inte heller ska allmän pensionsavgift betalas i Sverige på ersättningarna från Europaparlamentet.

Det bör i sammanhanget framhållas att de svenska ledamöterna kommer att omfattas av den bosättningsbaserade delen av socialförsäkringen under förutsättning att de är bosatta i Sverige. I det fall en ledamot utför annat arbete i Sverige – vid sidan av uppdraget som ledamot av Europaparlamentet – omfattas han eller hon naturligtvis även av den arbetsbaserade delen av den svenska socialförsäkringen såvitt avser arbetet i Sverige.

De ledamöter som har återvalts och som väljer att fortsätta omfattas av tidigare gällande regler kommer, på samma sätt som i dag, att omfattas av den arbetsbaserade delen av den svenska socialförsäkringen. Socialavgifter avseende dessa personer kommer därmed även i fortsättningen att betalas i Sverige, vilket följer av nuvarande regler.

4.3.7 Inbetalning av ledamöternas preliminära skatt

Regeringens bedömning: Ledamöterna får själva betala in sin preliminära skatt i form av särskild A-skatt.

Promemorians bedömning: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har haft synpunkter på bedömningen eller yttrat sig särskilt i frågan.

Skälen för regeringens bedömning: För anställda i Sverige gäller normalt att arbetsgivaren vid varje löneutbetalning gör ett skatteavdrag för betalning av den anställdes preliminära skatt. Avdragna belopp betalas månatligen in till Skatteverket. Regler om skatteavdrag finns i skatte-

betalningslagen (1997:483). Det är emellertid endast svenska arbetsgivare som är skyldiga att göra skatteavdrag. Med svensk arbetsgivare jämföras utländsk arbetsgivare med fast driftställe i Sverige. En utländsk arbetsgivare som inte har någon affärsetablering i Sverige är däremot inte skyldig att göra skatteavdrag. Frågan är inte uttryckligen reglerad i skattebetalningslagen. Enligt etablerad praxis får det emellertid anses klart att en utländsk arbetsgivare är skyldig att göra skatteavdrag endast i fråga om ersättning som betalas till personer som är sysselsatta i näringsverksamhet bedriven från ett fast driftställe här i landet.

I promemorian gjordes bedömningen att varken nuvarande lagstiftning eller praxis medför någon skyldighet för Europaparlamentet att göra skatteavdrag och därmed betala in preliminär skatt för ledamöternas arvoden och andra skattepliktiga ersättningar. Regeringen delar denna bedömning.

Att Europaparlamentet inte ska göra skatteavdrag, trots att ersättningarna ska beskattas i Sverige, innebär att ledamöterna själva får betala in sin preliminära skatt genom reglerna om särskild A-skatt i skattebetalningslagen. Beslut om särskild A-skatt, som så nära som möjligt ska motsvara den slutliga skatten, fattas av Skatteverket. Genom beslutet om särskild A-skatt kommer ledamöterna att debiteras preliminär skatt som ska betalas varje månad. Den preliminära skatten kommer med en sådan ordning att i allt väsentligt överensstämmer med vad som ska betalas i slutlig skatt.

5 Beskattning av ersättningar till utstationerad personal vid Europaskolorna

5.1 Bakgrund

För barn till personal vid EU:s institutioner finns särskilda Europaskolor. Europaskolorna är offentliga institutioner för utbildning och leds av en styrelse som bl.a. består av företrädare för medlemsstaternas regeringar och Europeiska kommissionen. Hittills har 14 sådana skolor inrättats i sju medlemsstater och antalet elever uppgår till ca 20 000.

Skolornas ändamål är att barn till personal vid EU:s institutioner ska utbildas tillsammans. Även andra barn får tas emot vid skolorna på villkor som styrelsen för skolorna bestämmer. Finansieringen av skolorna sker främst genom bidrag från EU. Medlemsstaterna bidrar till finansieringen i form av anställning av nationella lärare som utstationeras vid skolorna.

Utifrån antalet sektioner, klasser och elever bestämmer styrelsen för Europaskolorna bl.a. hur många lärare som ska anställas. Medlemsstaten anställer de nationella lärarna och betalar lön till dem. Tillägg till lönen och andra löneförmåner som tillkommer en lärare vid en Europaskola betalas av skolan. Motsvarande gäller också för annan personal som utstationeras vid skolorna. För närvarande arbetar ett trettiotal svenska lärare vid Europaskolorna.

Styrelsen för Europaskolorna har antagit en stadga för utstationerad personal vid skolorna som bl.a. reglerar arbetsvillkor och löner. Av stadgan framgår att skolorna betalar ut lön, olika bidrag och andra ersättningar samt ger ut sociala förmåner till personalen. Det framgår vidare av stadgan att skolorna under vissa förutsättningar ersätter skatten på den nationella lönen till den utstationerade personalen. Syftet med denna ersättning är att garantera en jämlik lön mellan personalmedlemmarna från olika länder.

Verksamheten vid Europaskolorna regleras sedan den 1 oktober 2002 i konventionen med stadga för Europaskolorna, Luxemburg den 21 juni 1994 (94/557/EEG, Euratom)². Sverige har anslutit sig till denna konvention (SÖ 2002:60). Dessförinnan reglerades verksamheten i bl.a. 1957 års avtal om stadga för Europeiska skolor för gemenskapens funktionärer (Recueil des traités des Nations unies, vol. 443, s. 229) och till vilken Sverige anslöt sig i samband med EU-inträdet.

5.2 Fråga om beskattning av ersättningen

Regeringens förslag: Ersättningar och förmåner som Europaskolorna ger ut till lärare och annan personal som är eller har varit utstationerad vid dessa skolor ska inte tas upp till beskattning. Detsamma ska gälla för ersättningar och förmåner som Europaskolorna betalar ut till efterlevande till dessa personer.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser tillstyrker eller har inget att erinra mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: EG-domstolen har förklarat att den förpliktelse till lojalt samarbete och bistånd som åligger medlemsstaterna gentemot gemenskapen enligt artikel 5 (numera artikel 10) i EG-fördraget förbjuder desamma att göra de löner som Europaskolorna betalar sina lärare till föremål för nationell beskattning, om bördan av sådan beskattning drabbar gemenskapens budget (dom den 15 januari 1986 i mål C-44/84, Hurd, REG 1986, s. 29). Enligt EG-domstolen skulle en nationell beskattning av de löner som Europaskolorna betalar sina lärare som blir allmän, medföra en förmlig överföring av medel från gemenskapens budget till den nationella budgeten och på det ekonomiska planet ha direkt skadliga följder för gemenskapen. Bakgrunden till detta är att en del av lönen utgör ersättning för den nationella skatten. En medlemsstat skulle på så sätt, enligt EG-domstolen, ensidigt kunna inkräkta på det system som antagits för finansiering av gemenskapen och fördelning av ekonomiska bördor mellan medlemsstaterna. Sådana följder kunde därför inte godtas och stred mot artikel 5 (numera artikel 10) i EG-fördraget som reglerar medlemsstaternas skyldighet att underlätta gemenskapens uppgifter och att inte äventyra att fördragets mål uppnås.

Av EG-domstolens dom följer således att den lön som Europaskolorna betalar ut till de utstationerade lärarna inte får beskattas av medlems-

² EUT L 212, 17.8.1994, s. 1 (Celex 31994D0557).

staterna. Detta avgörande får alljämt anses vara aktuellt och bör även omfatta annan utstationerad personal vid skolorna. Skatteverket beskattar inte heller den lön som Europaskolorna betalar ut till de utstationerade lärarna och annan personal. En uttrycklig bestämmelse om skattefrihet bör därför tas in i inkomstskattelagen (1999:1229, IL) så att det klart framgår att den lön som Europaskolorna betalar ut till lärare och annan personal som är eller har varit utstationerad vid dessa skolor inte ska tas upp till beskattning. Skattefriheten bör även omfatta andra ersättningar och förmåner som skolorna ger ut. Detsamma bör gälla för ersättningar och förmåner som Europaskolorna ger ut till efterlevande till utstationerad personal.

Lagförslaget

Förslaget föranleder att en ny paragraf, 11 kap. 21 a §, införs i IL och att 12 kap. 3 § samma lag ändras.

6 Konsekvensanalys

Förslagen bedöms inte få några offentligfinansiella effekter. Inte heller bedöms Skatteverket och de allmänna förvaltningsdomstolarna påverkas av förslagen.

7 Författningskommentarer

7.1 Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

3 kap.

9 §

I paragrafens *andra stycke* görs ett tillägg om att ettårsregeln inte gäller för uppdrag som ledamot av Europaparlamentet.

10 kap.

5 §

Paragrafens *första stycke* kompletteras med en *ny punkt 4*. De tidigare punkterna 4–6 betecknas härigenom 5–7. Den nya punkten innebär att den ålders-, invaliditets- och efterlevandepension som betalas ut av Europaparlamentet ska utgöra pension enligt inkomstskattelagen. Det innebär att pensionerna som betalas ut enligt ledamotsstadgan (2005/684/EG, Euratom) tas upp till beskattning enligt 11 kap. 1 §.

11 kap.

21 a §

Paragrafen är ny.

Första meningen innebär att de ersättningar och förmåner som Europaskolorna ger ut till lärare och annan personal som är eller har varit utstationerad där inte ska tas upp till beskattning. Verksamheten vid Europaskolorna regleras för närvarande i konventionen med stadga för Europaskolorna, Luxemburg den 21 juni 1994 (94/557/EEG, Euratom).

Av andra meningen följer att skattefriheten även ska gälla för ersättningar och förmåner som Europaskolorna ger ut till efterlevande till utstationerad personal.

28 §

Paragrafen ges en ny utformning. I *första stycket* tas in en uppräkningspunktform av vilka ersättningar och förmåner från Europaparlamentet som ska vara skattefria för ledamöterna.

I *andra stycket* regleras att ersättningar till före detta ledamöter som uppbär pension och personer som uppbär efterlevandepension från Europaparlamentet för utgifter i samband med sjukdom, graviditet och barnafödande ska vara skattefria.

I *tredje stycket* regleras att inbetalningar som görs till den frivilliga pensionsfonden som Europaparlamentet har upprättat ska vara skattefria även för före detta ledamöter som har förvärvat rättigheter i fonden.

12 kap.

3 §

Ändringen i paragrafens *första stycke* är en konsekvens av införandet av 11 kap. 21 a §.

58 kap.

18 §

Ändringen i paragrafens *tredje stycke* är en följd av att 10 kap. 5 § kompletterats med en ny punkt 4. Hänvisningen till 10 kap. 5 § första stycket 5 ändras härigenom till 10 kap. 5 § första stycket 6.

18 a §

Ändringen i paragrafens *andra stycke* är en följd av att 10 kap. 5 § kompletterats med en ny punkt 4. Hänvisningen till 10 kap. 5 § första stycket 5 ändras härigenom till 10 kap. 5 § första stycket 6.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Av *första punkten* framgår att den nya bestämmelsen i 11 kap. 21 a § och ändringen i 12 kap. 3 § samt rubriken närmast före 11 kap. 21 a § träder i kraft den 1 juli 2009. Vidare framgår att ändringarna i 3 kap. 9 §, 10 kap. 5 §, 11 kap. 28 § samt 58 kap. 18 och 18 a §§ träder i kraft den 14 juli 2009, dvs. vid samma tidpunkt som ledamotsstadgan börjar gälla.

I *andra punkten* anges att de nya bestämmelserna i 11 kap. 21 a § och den nya lydelsen av bestämmelsen i 12 kap. 3 § tillämpas på ersättningar och förmåner som ges ut efter ikraftträdandet.

Av *tredje punkten* följer att ändringarna i 3 kap. 9 §, 10 kap. 5 § och 11 kap. 28 § tillämpas på ersättningar och förmåner som Europaparlamentet ger ut efter den 13 juli 2009. Detta med anledning av att ledamotsstadgan träder i kraft den 14 juli 2009. Övergångsbestämmelsen

innebär till en början att de nya bestämmelserna kommer att gälla de ålders-, invaliditets- och efterlevandepensioner som betalas ut enligt ledamotsstadgan efter den 13 juli 2009. Beskattning av arvoden och övergångsersättningar kommer att ske på samma sätt som innan ändringarna.

Övergångsbestämmelsen innebär vidare att de resekostnads- och trakamentsersättningar som betalas ut av Europaparlamentet efter den 13 juli 2009 inte ska tas upp till beskattning. Detsamma ska gälla ersättningar för utgifter i samband med sjukdom, graviditet och barnafödande samt övriga kostnadsersättningar för utövande av uppdraget. Inte heller ska försäkringsförmåner och förmåner i form av inbetalningar till den frivilliga pensionsfonden som ges ut till ledamöterna efter den 13 juli 2009 tas upp till beskattning i Sverige.

Dessutom innebär övergångsbestämmelsen att de ersättningar till före detta ledamöter som uppbär pension från Europaparlamentet och personer som uppbär efterlevandepension från Europaparlamentet för utgifter i samband med sjukdom, graviditet och barnafödande efter den 13 juli 2009 inte ska tas upp till beskattning. Inte heller ska inbetalningar som görs efter den 13 juli 2009 till den frivilliga pensionsfonden som Europaparlamentet har upprättat tas upp till beskattning för före detta ledamöter som har förvärvat rättigheter i fonden.

Av *fjärde punkten* framgår att äldre lydelse av bestämmelserna i 3 kap. 9 §, 10 kap. 5 § och 58 kap. 18 och 18 a §§ tillämpas för de ledamöter som återvalts och som valt att kvarstå i det tidigare nationella systemet för ledamotsarvode, övergångsersättning, pension och efterlevandepension som gällde före den 14 juli 2009, dvs. före ikraftträdandet av ledamotsstadgan.

7.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt

1 kap.

3 §

I *första stycket* görs ett tillägg som utvidgar definitionen av ”utländsk skatt” till att även omfatta skatt till Europeiska gemenskaperna.

2 kap.

1 §

I det nya *andra stycket* anges att intäkt som beskattats av Europeiska gemenskaperna ska anses uppfylla villkoren i bestämmelsens första stycke 2 och 3. Sådan ersättning ska således anses vara en intäkt som beskattats i en utländsk stat på grund av att den anses härröra från den staten.

Sammanfattning av promemorian Beskattning av ersättningar till ledamöter av Europaparlamentet

Europaparlamentet har antagit en stadga för dess ledamöter som träder i kraft i samband med den valperiod som börjar 2009, dvs. den 14 juli 2009 (2005/684/EG, Euratom). Stadgan innebär bl.a. att Europaparlamentet i fortsättningen kommer att stå för alla ersättningar till sina ledamöter och före detta ledamöter. I dag står Europaparlamentet i huvudsak för vissa kostnadsersättningar, medan medlemsstaterna står för exempelvis arvoden. I och med stadgan kommer ledamöternas arvoden m.m. att bli föremål för gemenskapsbeskattning. Medlemsstaterna ges emellertid rätt att beskatta ersättningar i form av arvode, övergångsersättning, ålders- och invaliditetspension samt efterlevandepension under förutsättning att dubbelbeskattning undviks.

Med anledning av stadgan föreslås i promemorian anpassningar i skattemässigt hänseende för i Sverige obegränsat skattskyldiga ledamöter av Europaparlamentet.

Förändringarna innebär att den ålders-, invaliditets- och efterlevandepension som betalas ut av Europaparlamentet ska utgöra skattepliktig inkomst av tjänst och att den s.k. ettårsregeln inte ska vara tillämplig för uppdrag som ledamot av Europaparlamentet. Vidare föreslås i promemorian att vissa ersättningar som betalas ut av Europaparlamentet, t.ex. resekostnadsersättningar och ersättningar för utgifter i samband med sjukdom, inte ska tas upp till beskattning. I syfte att undanröja dubbelbeskattning föreslås slutligen att den skatt som betalas till Europeiska gemenskaperna ska kunna räknas av från den svenska skatten.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 14 juli 2009.

Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 9 §, 10 kap. 5 § och 11 kap. 28 § samt rubriken närmast före 11 kap. 28 § inkomstskattelagen (1999:1229)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

9 §

En obegränsat skattskyldig person som har anställning som innebär att han vistas utomlands i minst sex månader, är inte skattskyldig för inkomst av sådan anställning till den del inkomsten beskattas i verksamhetslandet (sexmånadersregeln). Detta gäller dock inte om det framkommer att inkomsten beskattats i verksamhetslandet i strid med landets lagstiftning eller gällande skatteavtal.

Om vistelsen utomlands under anställningen varar i minst ett år i samma land, är den skattskyldige inte skattskyldig för inkomsten även om denna inte beskattas i verksamhetslandet, om detta beror på lagstiftning eller administrativ praxis i det landet eller annat avtal än skatteavtal (ettårsregeln). Ettårsregeln gäller dock inte för anställningar hos staten, landsting, kommuner eller församlingar inom Svenska kyrkan annat än vid tjänsteexport.

Om vistelsen utomlands under anställningen varar i minst ett år i samma land, är den skattskyldige inte skattskyldig för inkomsten även om denna inte beskattas i verksamhetslandet, om detta beror på lagstiftning eller administrativ praxis i det landet eller annat avtal än skatteavtal (ettårsregeln). Ettårsregeln gäller dock inte för anställningar hos staten, landsting, kommuner eller församlingar inom Svenska kyrkan annat än vid tjänsteexport. *Ettårsregeln gäller inte heller för uppdrag som ledamot av Europaparlamentet.*

10 kap.

5 §

Med pension avses ersättningar som betalas ut

1. som inkomstgrundad ålderspension och premiepension till efterlevande enligt lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension,
2. som garantipension enligt lagen (1998:702) om garantipension,
3. som efterlevandepension enligt lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn,

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

4. som ålders-, invaliditets- och efterlevandepension enligt Europaparlamentets beslut nr 2005/684/EG, Euratom, av den 28 september 2005 om antagande av Europaparlamentets ledamotsstadga²,

4. på grund av tidigare tjänst på annat sätt än genom försäkring,

5. på grund av pensionsförsäkring eller återköp av sådan försäkring, eller

6. till förmånstagare enligt ett sådant avtal om tjänstepension som avses i 28 kap. 2 § andra stycket.

Med pension avses också ersättningar som betalas ut från pensionssparkonto

1. till pensionsspararen,

2. till förmånstagare på grund av förmånstagarförordnande,

3. till den som fått rätten till pension genom bodelning,

4. till make eller bröstarvinge på grund av att ett förmånstagarförordnande jämkats, eller

5. vid återbetalning enligt 13 kap. 4 § äktenskapsbalken.

I 58 kap. finns ytterligare bestämmelser om pensionsförsäkringar och pensionssparkonton.

5. på grund av tidigare tjänst på annat sätt än genom försäkring,

6. på grund av pensionsförsäkring eller återköp av sådan försäkring, eller

7. till förmånstagare enligt ett sådant avtal om tjänstepension som avses i 28 kap. 2 § andra stycket.

11 kap.

Ersättningar till företrädare i Europaparlamentet

Ersättningar till ledamöter av Europaparlamentet

28 §

De fasta resekostnads- och traktamentsersättningar som Europaparlamentet betalar till sina företrädare där ska tas upp bara till den del ersättningen kan antas väsentligt överstiga de utgifter som den är avsedd att täcka.

Följande ersättningar och förmåner som Europaparlamentet ger ut till sina ledamöter ska inte tas upp:

1. resekostnadsersättningar,

2. kostnadsersättningar för utövande av uppdraget,

3. ersättningar för utgifter i samband med sjukdom, graviditet eller barnafödande,

4. försäkringsförmåner, och

5. inbetalningar till den frivilliga pensionsfond som Europaparlamentet har upprättat för sina ledamöter.

² EUT L 262, 07.10.2005, s. 1 (Celex 32005Q0684).

Första stycket 3 gäller också för före detta ledamöter som uppbär pension från Europaparlamentet och för personer som uppbär efterlevandepension från Europaparlamentet.

Första stycket 5 gäller också för före detta ledamöter som har förvärvat rättigheter i den frivilliga pensionsfonden.

1. Denna lag träder i kraft den 14 juli 2009 och tillämpas på ersättningar och förmåner som Europaparlamentet ger ut efter den 13 juli 2009 till sina ledamöter, till före detta ledamöter och till personer som uppbär efterlevandepension från Europaparlamentet.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för de ledamöter som omfattas av det nationella systemet för ledamotsarvode, övergångsersättning, pension och efterlevandepension som gällde före ikraftträdandet.

Förslag till lag om ändring i lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 3 § och 2 kap. 1 § lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt ska ha följande lydelse.

*Lydelse enligt proposition
2008/09:63*

Föreslagen lydelse

1 kap.

3 §

Med utländsk skatt avses i denna lag följande skatter som betalats till en utländsk stat, delstat eller lokal myndighet:

Med utländsk skatt avses i denna lag följande skatter som betalats till en utländsk stat, delstat, lokal myndighet eller till Europeiska gemenskaperna:

1. allmän slutlig skatt på inkomst,
2. skatt som är jämförlig med den statliga fastighetsskatten eller den kommunala fastighetsavgiften och som tagits ut på i utlandet belägen fastighet eller privatbostad,
3. skatt som beräknats på schablonintäkt eller liknande på i utlandet belägen fastighet eller privatbostad,
4. skatt som beräknats på grundval av fraktintäkter, biljettintäkter eller annan jämförlig grund som uppburits i den utländska staten av skattskyldig som bedriver sjöfart eller luftfart i internationell trafik.

Med utländsk skatt avses även belopp som anges i 2 kap. 8 § 2 och 3.

2 kap.

1 §

En obegränsat skattskyldig som har haft en intäkt och en begränsat skattskyldig som har haft en intäkt hänförlig till ett fast driftställe i Sverige, har genom avräkning av utländsk skatt på intäkten rätt till nedsättning av statlig och kommunal inkomstskatt enligt detta kapitel om

1. intäkten tagits upp enligt inkomstskattelagen (1999:1229),
2. den skattskyldige har beskattats för intäkten i en utländsk stat, och
3. intäkten anses härröra från den utländska staten enligt dess skattelagstiftning.

Beträffande intäkt som beskattats av Europeiska gemenskaperna ska villkoren i första stycket 2 och 3 anses vara uppfyllda.

Vid tillämpning av detta kapitel ska det bortses från

1. lågbeskattade inkomster som beskattas hos delägare i utländsk juridisk person enligt 39 a kap. 13 § inkomstskattelagen,
2. statlig och kommunal inkomstskatt på sådana inkomster, och
3. utländsk skatt på sådana inkomster.

Denna lag träder i kraft den 14 juli 2009.

Förteckning över remissinstanser till promemorian Beskattning av ersättningar till ledamöter av Europaparlamentet

Prop. 2008/09:136
Bilaga 3

Följande remissinstanser har yttrat sig: Kammarrätten i Göteborg, Länsrätten i Örebro län, Försäkringskassan, Skatteverket, Ekonomistyrningsverket, Statskontoret, Statens Pensionsverk, Juridiska fakulteten vid Lunds universitet och Sveriges advokatsamfund.

Följande remissinstanser har inte yttrat sig eller avstått från att lämna synpunkter: Arbetsgivarverket och Internationella Handelshögskolan i Jönköping.

Sammanfattning av promemorian Ersättningar till utstationerad personal vid Europaskolorna

Prop. 2008/09:136
Bilaga 4

I promemorian föreslås att ersättningar och förmåner som Europaskolorna ger ut till lärare och annan personal som är eller har varit utstationerade vid dessa skolor inte ska tas upp till beskattning. Detsamma föreslås gälla för ersättningar och förmåner som Europaskolorna ger ut till sådan personals efterlevande. Förslagen innebär att beskattningen av utstationerad personal vid Europaskolorna EU-anpassas.

Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Häri genom föreskrivs i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229)¹
dels att 12 kap. 3 § ska ha följande lydelse,
dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 11 kap. 21 a §, samt
närmast före 11 kap. 21 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

Ersättningar till utstationerad personal vid Europaskolorna

21 a §

*Ersättningar och förmåner som
Europaskolorna ger ut till perso-
nal som är eller har varit ut-
stationerade vid dessa skolor ska
inte tas upp. Detta gäller också för
efterlevande till sådan personal.*

12 kap.

3 §

Om den skattskyldige får sådan ersättning som enligt 11 kap. 21, 26 a,
27 § fjärde stycket eller 28 § inte ska tas upp, får de utgifter som
ersättningen är avsedd att täcka inte dras av.

Om de skattskyldige får sådant skattefritt stöd eller bidrag vid
utbildning eller arbetslöshet som avses i 11 kap. 27 § tredje stycket, 34 §
andra stycket och 35 §, får de utgifter som stödet eller bidraget är avsett
att täcka inte dras av.

Avdrag får inte heller göras för
utgifter som täcks av sådana
ersättningar till

Avdrag får inte heller göras för
utgifter som täcks av sådana
ersättningar till

1. utländska experter, forskare
eller andra nyckelpersoner som
enligt 11 kap. 22 § och 23 § första
stycket 2 inte ska tas upp, och

*1. utstationerad personal vid
Europaskolorna som enligt
11 kap. 21 a § inte ska tas upp,*

2. utländska experter, forskare
eller andra nyckelpersoner som
enligt 11 kap. 22 § och 23 § första
stycket 2 inte ska tas upp, och

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

2. dagbarnvårdare som enligt
11 kap. 48 § inte ska tas upp.

3. dagbarnvårdare som enligt
11 kap. 48 § inte ska tas upp.

Prop. 2008/09:136
Bilaga 5

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2009 och tillämpas på ersättningar
och förmåner som ges ut efter ikraftträdandet.

Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229)¹ dels att 3 kap. 9 §, 10 kap. 5 §, 11 kap. 28 § och 12 kap. 3 § samt rubriken närmast före 11 kap. 28 § ska ha följande lydelse, dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 11 kap. 21 a §, och närmast före 11 kap. 21 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

9 §

En obegränsat skattskyldig person som har anställning som innebär att han vistas utomlands i minst sex månader, är inte skattskyldig för inkomst av sådan anställning till den del inkomsten beskattas i verksamhetslandet (sexmånadersregeln). Detta gäller dock inte om det framkommer att inkomsten beskattats i verksamhetslandet i strid med landets lagstiftning eller gällande skatteavtal.

Om vistelsen utomlands under anställningen varar i minst ett år i samma land, är den skattskyldige inte skattskyldig för inkomsten även om denna inte beskattas i verksamhetslandet, om detta beror på lagstiftning eller administrativ praxis i det landet eller annat avtal än skatteavtal (ettårsregeln). Ettårsregeln gäller dock inte för anställningar hos staten, landsting, kommuner eller församlingar inom Svenska kyrkan annat än vid tjänsteexport.

Om vistelsen utomlands under anställningen varar i minst ett år i samma land, är den skattskyldige inte skattskyldig för inkomsten även om denna inte beskattas i verksamhetslandet, om detta beror på lagstiftning eller administrativ praxis i det landet eller annat avtal än skatteavtal (ettårsregeln). Ettårsregeln gäller dock inte för anställningar hos staten, landsting, kommuner eller församlingar inom Svenska kyrkan annat än vid tjänsteexport. *Ettårsregeln gäller inte heller för uppdrag som ledd mot av Europaparlamentet.*

10 kap.

5 §

Med pension avses ersättningar som betalas ut

1. som inkomstgrundad ålderspension och premiepension till efterlevande enligt lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension,
2. som garantipension enligt lagen (1998:702) om garantipension,
3. som efterlevandepension enligt lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn,

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

4. som ålders-, invaliditets- och efterlevandepension enligt Europaparlamentets beslut nr 2005/684/EG, Euratom av den 28 september 2005 om antagande av Europaparlamentets ledamotsstadga²,

4. på grund av tidigare tjänst på annat sätt än genom försäkring,

5. på grund av pensionsförsäkring eller återköp av sådan försäkring, eller

6. till förmånstagare enligt ett sådant avtal om tjänstepension som avses i 28 kap. 2 § andra stycket.

5. på grund av tidigare tjänst på annat sätt än genom försäkring,

6. på grund av pensionsförsäkring eller återköp av sådan försäkring, eller

7. till förmånstagare enligt ett sådant avtal om tjänstepension som avses i 28 kap. 2 § andra stycket.

Med pension avses också ersättningar som betalas ut från pensionssparkonto

1. till pensionsspararen,

2. till förmånstagare på grund av förmånstagarförordnande,

3. till den som fått rätten till pension genom bodelning,

4. till make eller bröstarvinge på grund av att ett förmånstagarförordnande jämkats, eller

5. vid återbetalning enligt 13 kap. 4 § äktenskapsbalken.

I 58 kap. finns ytterligare bestämmelser om pensionsförsäkringar och pensionsparkonton.

11 kap.

Ersättningar till utstationerad personal vid Europaskolorna

21 a §

Ersättningar och förmåner som Europaskolorna ger ut till personal som är eller har varit utstationerad vid dessa skolor ska inte tas upp. Detta gäller också för efterlevande till sådan personal.

Ersättningar till företrädare i Europaparlamentet

Ersättningar till ledamöter av Europaparlamentet

28 §

De fasta resekostnads- och traktamentsersättningar som Europaparlamentet betalar till sina

Följande ersättningar och förmåner som Europaparlamentet ger ut till sina ledamöter ska inte tas

² EUT L 262, 7.10.2005, s. 1 (Celex 32005Q0684).

företrädare där ska tas upp bara till den del ersättningen kan antas väsentligt överstiga de utgifter som den är avsedd att täcka.

upp:

1. resekostnadsersättningar,
2. kostnadsersättningar för utövande av uppdraget,
3. ersättningar för utgifter i samband med sjukdom, graviditet eller barnafödande,
4. försäkringsförmåner, och
5. inbetalningar till den frivilliga pensionsfond som Europaparlamentet har upprättat för sina ledamöter.

Första stycket 3 gäller också för före detta ledamöter som har pension från Europaparlamentet och för personer som har efterlevandepension från Europaparlamentet.

Första stycket 5 gäller också för före detta ledamöter som har förvärvat rättigheter i den frivilliga pensionsfonden.

12 kap.

3 §

Om den skattskyldige får sådan ersättning som enligt 11 kap. 21, 26 a, 27 § fjärde stycket eller 28 § inte ska tas upp, får de utgifter som ersättningen är avsedd att täcka inte dras av.

Om den skattskyldige får sådan ersättning som enligt 11 kap. 21, 21 a, 26 a, 27 § fjärde stycket eller 28 § inte ska tas upp, får de utgifter som ersättningen är avsedd att täcka inte dras av.

Om den skattskyldige får sådant skattefritt stöd eller bidrag vid utbildning eller arbetslöshet som avses i 11 kap. 27 § tredje stycket, 34 § andra stycket och 35 §, får de utgifter som stödet eller bidraget är avsett att täcka inte dras av.

Avdrag får inte heller göras för utgifter som täcks av sådana ersättningar till

1. utländska experter, forskare eller andra nyckelpersoner som enligt 11 kap. 22 § och 23 § första stycket 2 inte ska tas upp, och
2. dagbarnvårdare som enligt 11 kap. 48 § inte ska tas upp.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2009 i fråga om 11 kap. 21 a § och 12 kap. 3 § och i övrigt den 14 juli 2009.

2. Bestämmelsen i 12 kap. 3 § i sin nya lydelse samt 11 kap. 21 a § tillämpas på ersättningar och förmåner som ges ut efter ikraftträdandet.

3. Bestämmelserna i 3 kap. 9 §, 10 kap. 5 § och 11 kap. 28 § i sina nya lydelse tillämpas på ersättningar och förmåner som Europaparlamentet ger ut efter den 13 juli 2009 till sina ledamöter, till före detta ledamöter och till personer som uppbär efterlevandepension från Europaparlamentet.

4. Äldre lydelse av bestämmelserna i 3 kap. 9 § och 10 kap. 5 § tillämpas fortfarande för de ledamöter som omfattas av det nationella systemet för ledamotsarvode, övergångsersättning, pension och efterlevandepension som gällde före ikraftträdandet.

Prop. 2008/09:136
Bilaga 6

Förslag till lag om ändring i lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 3 § och 2 kap. 1 § lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

3 §¹

Med utländsk skatt avses i denna lag följande skatter som betalats till en utländsk stat, delstat eller lokal myndighet:

1. allmän slutlig skatt på inkomst,
2. skatt som är jämförlig med den statliga fastighetsskatten eller den kommunala fastighetsavgiften och som tagits ut på i utlandet belägen fastighet eller privatbostad,
3. skatt som beräknats på schablonintäkt eller liknande på i utlandet belägen fastighet eller privatbostad,
4. skatt som beräknats på grundval av fraktintäkter, biljettintäkter eller annan jämförlig grund som uppburits i den utländska staten av skattskyldig som bedriver sjöfart eller luftfart i internationell trafik.

Med utländsk skatt avses även belopp som anges i 2 kap. 8 § 2 och 3.

Med utländsk skatt avses i 2 kap. 3–6 §§, 9 § andra stycket, 15 och 18–20 §§ även motsvarande preliminär skatt.

2 kap.

1 §²

En obegränsat skattskyldig som har haft en intäkt och en begränsat skattskyldig som har haft en intäkt hänförlig till ett fast driftställe i Sverige, har genom avräkning av utländsk skatt på intäkten rätt till nedläggning av statlig och kommunal inkomstskatt enligt detta kapitel om

1. intäkten tagits upp enligt inkomstskattelagen (1999:1229),
2. den skattskyldige har beskattats för intäkten i en utländsk stat, och
3. intäkten anses härröra från den utländska staten enligt dess skatte- lagstiftning.

I fråga om intäkt som beskattats av Europeiska gemenskaperna ska villkoren i första stycket 2 och

¹ Senaste lydelse 2008:1350.

² Senaste lydelse 2008:1350.

3 anses vara uppfyllda.

Prop. 2008/09:136
Bilaga 6

Vid tillämpning av detta kapitel ska det bortses från

1. lågbeskattade inkomster som beskattas hos delägare i utländsk juridisk person enligt 39 a kap. 13 § inkomstskattelagen,
2. statlig och kommunal inkomstskatt på sådana inkomster, och
3. utländsk skatt på sådana inkomster.

Denna lag träder i kraft den 14 juli 2009.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2009-02-16

Närvarande: F.d. justitierådet Nina Pripp, regeringsrådet Nils Dexe och f.d. justitieombudsmannen Nils-Olof Berggren.

Beskattning av ersättningar till ledamöter av Europaparlamentet och viss personal vid Europaskolorna

Enligt en lagrådsremiss den 12 februari 2009 (Finansdepartementet) har regeringen beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),
2. lag om ändring i lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Peter Ljungqvist och departementssekreteraren Marielle Halvarsson, biträdda av departementssekreteraren Mats Andersson.

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 5 mars 2009

Närvarande: Statsministern Reinfeldt, ordförande, och statsråden Odell, Ask, Husmark Pehrsson, Larsson, Torstensson, Carlgren, Hägglund, Björklund, Littorin, Borg, Malmström, Sabuni, Billström, Tolgfors

Föredragande: statsrådet Borg

Regeringen beslutar proposition 2008/09:136 Beskattning av ersättningar till ledamöter av Europaparlamentet och viss personal vid Europaskolorna.

Författningsrubrik	Bestämmelser som inför, ändrar, upphäver eller upprepar ett normgivningsbemyndigande	Celexnummer för bakomliggande EG-regler
Inkomstskattelagen (1999:1229)		32005Q0684
